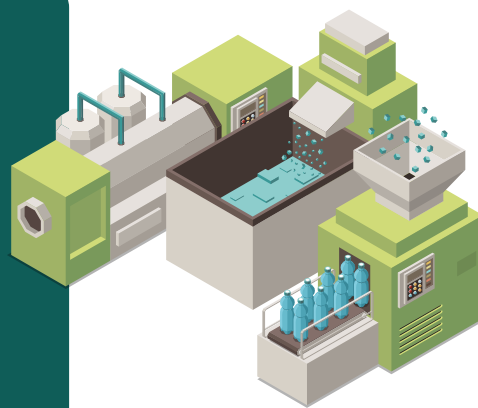

SAMEN BOUWEN AAN EEN CIRCULAIR PLASTIC AKKOORD!

Het is twee voor twaalf voor het voortbestaan van de industrie rond productie, verwerking en hergebruik van plastic: goedkoop plastic uit China en de VS verdringen onze eigen productieketens. Dit maakt onze productieketens afhankelijk en kwetsbaar en het ondermijnt de ambitie van de Nederlandse overheid om te vergroenen en te groeien. Werkgelegenheid en ons toekomstig verdienvermogen staan op het spel.

In deze petitie doen we een dringende oproep aan de politiek: ga met de keten aan tafel om gezamenlijk toe te werken naar een Circulair Plastic Akkoord, met daarin een opbouwpad voor een duurzame plastic keten in Nederland en Europa.

Met als kernpunten:

- In Nederland gerecycled plastic krijgt economische waarde
- Voldoende beschikbaarheid van plastic afvalstromen voor recycling
- Operationeel houden en op schaal brengen van benodigde technologieën
- Inzet van duurzame grondstoffen en technologie concurrerend maken ten opzichte van fossiele grondstoffen
- Nationaal beleid complementair maken aan Europees beleid – geen nationale koppen die de keten verzwakken
- Randvoorwaarden voor investeringen op orde (vergunningen, einde-afval regels)

De Nederlandse industrie¹ slaat de handen ineen en reikt een hand naar overheid en politiek om plastic circulair te maken. De urgentie is groot. Naast de huidige faillissementsgolf bij recyclers, valt de productie hard terug, waarmee de verduurzaming van de hele keten op het spel staat².

Het meeste plastic wordt nu nog gemaakt uit nieuwe fossiele grondstoffen, wat bijdraagt aan klimaatverandering. Veel plastic afval wordt nog niet hergebruikt of - nog erger - belandt in het milieu. De oplossing ligt in het creëren van een duurzame koolstofketen en het circulair maken van plastic. Daarvoor hebben we alle bedrijven in de keten juist hard nodig.

De Nederlandse industrie roept de Tweede Kamer op om het kabinet te verzoeken een **Circulaire Plastic Tafel** in te stellen. Een tafel waaraan de ministeries van I&W, KGG en EZ mét de industrie naar een **Circulair Plastic Akkoord** toewerkt. Het overeen te komen akkoord moet input zijn voor het aangekondigde "Visie en transitiepad voor het gebruik van duurzame koolstof in de chemie" en voor een gezamenlijke inzet voor Europese beleidsontwikkeling. Centraal moet staan dat productie in Nederland en in de EU plaats zal blijven vinden en Europees groen plastic de norm wordt in producten. Met uitdrukkelijk oog voor wat realistisch en werkbaar is. Een wereldwijd vraagstuk lossen we niet op met meer Nederlandse wetgeving. Samenwerking in de keten en daarvoor goed ontwikkeld **Europees beleid** is cruciaal voor een gezonde, duurzame en toekomstbestendige economie.

Plastic wordt circulair door het voor hergebruik geschikt te maken en door fossiele grondstoffen te vervangen door alternatieven met een lagere milieu voetafdruk: gerecycled plastic, duurzame bio-grondstoffen en CO₂. Door deze te ontwikkelen tot nieuwe grondstof voor producten, maken we onze economie minder afhankelijk van fossiele grondstoffen, stoten we minder CO₂ uit in de hele keten van plastic en verduurzamen we de basis van onze industrie³. Dit vraagt om innovatie, om veel nieuwe investeringen en om regelgeving die dit stimuleert en ondersteunt.

Nederland is de op drie na grootste producent van plastic in de Europese Unie. Een sterke positie die door de mondiale vrije markt nu zwaar onder druk staat. Dat werkt door naar de vele kunststofverwerkende (veelal mkb-) maakbedrijven die plastic granulaat als basisgrondstof inzetten om er de meest uiteenlopende toepassingen van te maken voor verder gebruik in de maakindustrie. Van buisleidingen tot

elektronica, van consumentengoederen tot windmolens, van gezondheidsapparatuur tot auto-onderdelen: plastics zijn en blijven onmisbaar in ons dagelijks leven. De plastic-industrie heeft eraan bijgedragen dat ons land een voor-aanstaande rol speelt in materiaalonderzoek en procestechnologie. Ook op het gebied van het inzamelen en recyclen van plasticafval horen onze ondernemingen tot de koplopers in Europa. Maar een cruciale voorwaarde voor het omzetten van die positie naar een circulaire plasticeten is dat uit Nederlands en Europees plastic afval geproduceerd recyclelaat een economische waarde krijgt voor onze productketens.

De industrie staat in de startblokken om miljarden te investeren in innovaties en technologieën voor circulair produceren, sorteren, recyclen, en verwerken van ingezameld plastic. We willen dan ook veel meer plastic uit afval terugwinnen dan er nu beschikbaar komt voor hergebruik. Hierdoor krijgt dit materiaal een nieuw leven en voorkomen we dat herbruikbare grondstof wordt gestort (in Europa) of verbrand (in Nederland en Europa). Met de aangekondigde wettelijke productnormen uit Europa kunnen onze bedrijven zich maximaal voorbereiden op nieuwe productiemethoden waarin toepassing van gerecycled plastic en bio grondstoffen centraal staat.

Maar er zijn nog forse uitdagingen die een snelle omwenteling in de weg staan⁴, zie onze beleidsaanbevelingen in de bijlage.

Wij staan klaar om in een publiek-private samenwerking te bouwen aan de juiste condities. Daarom onze oproep aan de politiek en aan de staatssecretaris voor OV & Milieu, de minister van Klimaat en Groene Groei en de minister van Economische Zaken: aanvaard onze uitgestoken hand, maak een Circulaire Plastic Tafel mogelijk en werk met ons toe naar een Circulair Plastic Akkoord!

Wij zien met belangstelling uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

- Federatie Nederlandse Rubber- en Kunststofindustrie (NRK)
- Plastics Europe Nederland
- Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI)
- Vereniging Afvalbedrijven (VA)
- VNO-NCW

¹ Vertegenwoordigd door de vereniging afvalbedrijven (VA), Federatie Nederlandse Rubber- en Kunststofindustrie (NRK), Plastics Europe Nederland, Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI), Vereniging Afvalbedrijven (VA).

² Zie de recente publicatie van Plastics Europe: Plasticproductie zakt harder in dan verwacht - Plastics Europe NL.

³ Ook het Planbureau voor de Leefomgeving komt in haar rapport 'Trajectverkenning Klimaatneutraal 2050' tot de conclusie, dat de inzet van veel meer plastic recyclelaat in Nederland een noodzakelijke strategie is [Trajectverkenning Klimaatneutraal 2050 | Planbureau voor de Leefomgeving](#)

⁴ [Crisis in plastic sorteer- en recyclingindustrie](#)

BIJLAGE: BELEIDSAANBEVELINGEN VOOR CIRCULAIR PLASTIC AKKOORD

Om plastic circulair te maken adviseren wij beleid te ontwikkelen **1) voor het stimuleren van de vraag naar gerecycled plastic, 2) om te zorgen dat er voldoende feedstock vanuit Nederland en Europa voor de verschillende recyclingroutes bereikbaar wordt gemaakt en 3) voor het creëren van de juiste randvoorwaarden voor de opschaling van sorteer- en recyclingcapaciteit.** Wij stellen voor om de volgende beleidsmaatregelen aan de Circulaire Plastic Tafel te bespreken en door te ontwikkelen tot een Circulair Plastic Akkoord:

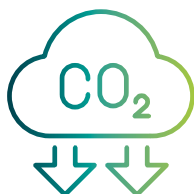

1. Marktcreatie: Vraag naar recycalaat stimuleren

Pas verplicht een minimum aandeel recycalaat en biobased plastic in Europa toe via productregulering, bij brandowners in verpakkingen (via de Packaging and Packaging Waste Regulation PPWR) en in andere plastictoepassingen. Voer ambitieuze verplichte Europese doelen voor gerecycled en biobased materiaal in nieuwe producten in en herzie in dat perspectief de nationale circulaire plastic norm. Ontwerp eco-labels voor design-for-recycling en recycled content, zodat consumenten kunnen zien dat hun aankoop bijdraagt aan een schonere leefomgeving.

Stuur circulair inkopen aan via circulariteitseisen in (overheids-)aankopen (in te kopen producten met plastic dienen minimaal uit x-percentages recycalaat te bestaan) in Nederland en veranker dit daarnaast ook in Europees beleid (Green Public Procurement).

Zorg voor een vereenvoudigde, meer voorspelbare procedure om een einde-afval status te verkrijgen voor mechanische en chemisch gerecyclede kunststoffen. Neem obstakels in afvalwetgeving weg en hef verschillen tussen lidstaten op, zodat er daadwerkelijk een interne EU-markt voor secundaire grondstoffen wordt gecreëerd.

2. Voldoende feedstock: waarborgen dat plastic houdende afvalstromen vanuit Nederland en Europa beschikbaar komen voor de verschillende recyclingroutes

Voer huidig beleid goed uit voor bronscheiding en nascheiding van huishoudelijk, bedrijfs- en bouw- en sloopafval (handhaving nodig) en verklein het aantal mogelijke inzamelsystemen voor het huishoudelijke afval tot enkele uniforme 'best-practices' inzamelsystemen.

Creëer fiscaal stimulerend beleid en een gelijk speelveld om plasticrijke afvalstromen uit Europa naar Nederland te kunnen importeren voor recycling: 1) afschaffing verbrandingsbelasting als plastic uit importstroom wordt gehaald, 2) voorkomen aanscherping nationale CO2-heffing op afvalverwerking met een doel dat de aanscherping voor de industrie overstijgt, 3) gebruik van inkomsten van de CO2-heffing en het EU Emissiehandelssysteem om (na) scheiding van plastic te belonen en afgevangen CO2 weer als duurzame koolstof in de chemie te kunnen toepassen. Creëer additionele instrumenten om ook het wereldwijde gelijke speelveld te bevorderen, omdat concurrentie vooral van buiten de EU verwacht wordt.

Maak de EU-verplichting op invoeren stortbelasting hoger dan EU-ETS op stedelijk afval en bedrijfsafval voor afval dat conform EU-wetgeving niet (meer) gestort mag worden (de heffing vindt plaats op basis van Eurostat data). Op afvalstromen waarvoor storten de gewenste verwerkingsmogelijkheid is, zoals bv. asbest of niet-reinigbare grond, vindt geen heffing plaats.

3. Creëer de juiste randvoorwaarden: Maak plaats voor de benodigde groei in recyclingcapaciteit

Zorg voor voldoende fysieke en milieuruimte voor het sorteren van plastic-houdend afval en het mechanisch en chemisch recyclen hiervan. Versnel de vergunningverlening voor deze installaties. Faciliteer een elektriciteitsaansluiting en -levering voor nieuwe sorteer- en recyclingcapaciteit door uitbreiding van het ACM Codebesluit Prioritering (maatschappelijk relevant).

Certificering en erkenning: maak binnen productregulering eenduidig duidelijk hoe mechanische en chemische recycling meetelt voor recycling- en 'recycled content' doelstellingen. Dring aan op EU-acceptatie van het toepassen van de massabalansmethodiek, zoals de 'fuel-exempt' methode, als algemeen en duidelijk principe voor het vaststellen van gerecyclede content. Geef afgevangen CO₂-toepassing in nieuw plastic en andere toepassingen een plaats in de Carbon Removal Certification Framework en erken dit binnen de CO₂-heffing als reductiemogelijkheid om de CO₂-heffing te kunnen mitigeren.

Zet uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) in om circulair plastic op gang te helpen. Verhoog de recycle doelstellingen, zowel op kwantiteit als kwaliteit, om zodoende meer capaciteit gerealiseerd te krijgen voor sortering en recycling van verpakkingen, elektronica, landbouwplastic, vistuig, kunststoffen in de bouw en luiers. Richt een SDE++-categorie in voor CO₂-besparing door de toepassing van recycelaat, bio-grondstoffen of afgevangen CO₂ in nieuw plastic en andere materiaaltoepassingen. Of een vergelijkbare methodiek die de meerkosten voor duurzame producten helpt dempen ('contracts for difference').

De uitdagingen:

- Er is nog geen sprake van een structurele markt vraag naar producten met een minimum aandeel circulair plastic. Uit gebruikt plastic geproduceerd recycelaat heeft te weinig waarde om als grondstof in te zetten. Daarnaast is nieuw plastic, maar ook recycelaat uit de Verenigde Staten en China veel goedkoper. Omdat de wereldwijde vraag naar plastic niet afneemt, overspoelt dit nu de Nederlandse en Europese markt. Het ondermijnt de Europese concurrentiekracht en daarmee de industriële infrastructuur en ons verdienvermogen.
- Businessmodellen gebaseerd op gerecycled plastic en bio-grondstoffen zijn in veel gevallen nog niet concurrerend. Hierdoor krijgen innovatieve, hoogwaardigere toepassingen en keteninitiatieven onvoldoende kans. Koplopers in de circulaire economie vrezen voor hun voortbestaan of stellen investeringen voor innovatie en uitbreiding uit.
- De hoogte van de ambitie voor het toepassen van circulair plastic hangt samen met de beschikbaarheid van duurzame koolstof uit afvalstoffen en bio-grondstoffen. Deze zijn nog maar schaars beschikbaar. Daarom is een strategie nodig gericht op beschikbaarheid en opschaling van de verwerking van koolstof uit afval- en bio-grondstoffen -zowel uit eigen land als via import. Die zal medebepalend zijn voor het tempo waarin we deze duurzame productieketens kunnen opbouwen. Dit bleek ook al uit een verkenning naar de beschikbaarheid van de noodzakelijke 'feedstock' voor recycling die is uitgevoerd in opdracht van de industrie⁵.

De patstelling moet worden doorbroken. We willen juist naar een versnelling toe.

Als we het goed doen, krijgt uit afval teruggewonnen plastic economische waarde en een afzetmarkt. Dan kan het zowel in Nederland als in Europa daadwerkelijk grondstof voor nieuwe producten zijn. Het is essentieel dat hierbij een gelijk Europees speelveld tot stand komt.

Om de beoogde publiek-private samenwerking voor circulair plastic van de grond te krijgen, is dringend behoefte aan een integrale dialoog, een gemandateerde aanpak en regie.

Welke beleidsmaatregelen zijn nodig voor 2030 en voor 2040? Hoe versterken die elkaar? Met speciaal ook aandacht voor timing, programmering en samenhang van huidige en komende (Europese) wet- en regelgeving, en ten slotte voor investeringen die nodig zijn.

De ambitie van circulair plastic noodzaakt tot forse investeringen en daarmee ook tot het opschalen van bestaande en nieuwe technologieën. Investeringen die nu worden uitgesteld. Als het ons lukt die in Nederland te laten plaatsvinden, zorgen we ervoor dat in 2040 veel meer plastic circulair is, we in Nederland een fors CO₂-reductie realiseren en dat we werkelijk een duurzame en economisch vloeiende plastic waardeketen voor onze economie behouden.

